

Ὁρῶ δ' ὑμᾶς χαλεπώτερον διατιθεμένους πρὸς τοὺς ἐπιτιμῶντας ἢ πρὸς τοὺς αἰτίους τῶν κακῶν γεγενημένους. Οὐ μὴν ἄλλ' αἰσχυνθεῖν ἄν, εἰ φανείην μᾶλλον φροντίζων τῆς ἑαυτοῦ δόξης ἢ τῆς κοινῆς σωτηρίας. Ἐμὸν μὲν οὖν ἔργον ἔστι προαιρεῖσθαι τῶν λόγων μὴ τοὺς ἡδίστους ἀλλὰ τοὺς ὠφελιμωτάτους· ὑμᾶς δὲ χρὴ πρῶτον μὲν τοῦτο γινώσκειν, ὅτι τῶν μὲν περὶ τὸ σῶμα νοσημάτων πολλαὶ θεραπείαι καὶ παντοδαπαὶ τοῖς ἰατροῖς εὐρηγται, ταῖς δὲ ψυχαῖς ταῖς ἀγνοούσαις καὶ γεμούσαις πονηρῶν ἐπιθυμιῶν οὐδὲν ἔστιν ἄλλο φάρμακον πλὴν λόγος ὁ τολμῶν τοῖς ἁμαρτανόμενοις ἐπιπλήττειν, ἔπειθ' ὅτι καταγέλαστόν ἐστι τὰς μὲν καύσεις καὶ τὰς τομὰς τῶν ἰατρῶν ὑπομένειν, ἵνα πλειόνων ἀλγηδόνων ἀπαλλαγῶμεν, τοὺς δὲ λόγους ἀποδοκιμάζειν πρὶν εἶδέναι σαφῶς, εἰ τοιαύτην ἔχουσι τὴν δύναμιν ὥστ' ὠφελῆσαι τοὺς ἀκούοντας.

Isocrate

508. Elogio dell'educazione antica

19/1/1981

8+

Erat antiquitus institutum ut a maioribus natu non auribus modo, verum etiam oculis disceremus quae facienda mox ipsi ac per vices quasdam tradenda minoribus haberemus. Inde adulescentuli statim castrensibus stipendiis 1 imbuebantur, ut imperare parendo, duces agere, dum sequuntur, adsuescerent; inde honores petitori adsistebant curiae foribus et consilii publici spectatores ante quam consortes erant. Suus quisque parens pro magistro, aut, cui parens non erat, maximus quisque et vetustissimus pro parente. At nos iuvenes fuimus quidem in castris; sed cum suspecta virtus, inertia in pretio, cum ducibus auctoritas nulla, nulla militibus verecundia, nusquam imperium, nusquam obsequium, omnia soluta, turbata atque etiam in contrarium versa, postremo obliviscenda magis quam tenenda. Iidem prospeximus curiam, sed curiam trepidam et elinguem, cum dicere quod velles periculosum, quod nolles miserum esset. Quid tunc disci potuit quod didicisse iuvit, cum senatus aut ad 2 otium summum aut ad 2 summum nefas vocaretur?

1. carriera militare • 2. ad...: valore finale.

Plinio il Giovane

11/5/1981

323. — Semplicità degli antichi e sfrenato lusso dei loro discendenti.

9=

Τότε μὲν τὰ μὲν τῆς πόλεως ἦν εὐπορα καὶ λαμπρὰ δημοσία, ἴδια δ' οὐδεὶς ὑπερείχε τῶν πολλῶν. Τεχμηρίον δὲ τὴν Θεμιστοκλέους μὲν οἰκίαν καὶ τὴν Μιλτιάδου καὶ τῶν τότε λαμπρῶν, εἴ τις ἄρ' ὑμῶν οὐδὲν ὅποια ποτ' ἐστίν, ὄρᾳ τῶν πολλῶν οὐδὲν σεμνοτέραν οὖσαν 1, τὰ δὲ τῆς πόλεως οἰκοδομήματα καὶ κατασκευάσματα τηλικαῦτα καὶ τριαυθ' ὥστε μηδενὶ τῶν ἐπιγιγνομένων ὑπερβολὴν λελείφθαι, προτύλαια ταῦτα, νεώσοικοι, στοαί, Πειραιεύς 2, τάλλ' οἷς κατεσκευασμένην ὄρατε τὴν πόλιν. Νῦν δ' ἴδια μὲν ἐκάστῳ τῶν τὰ κοινὰ πραττόντων τοσαύτη περιουσία ὥστε τινὲς μὲν αὐτῶν πολλῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας τὰς ἰδίας κατεσκευάσασιν οἰκίας, γῆν δ' ἔνιοι πλείω πάντων ὑμῶν τῶν ἐν τῷ δικαστηρίῳ συνεώνηται· δημοσία δ' ὑμεῖς ἂ μὲν οἰκοδομεῖτε καὶ κονιάτε, ὡς μικρὰ καὶ γλίσχρα, αἰσχυνῆ λέγειν.